

PROGRAM WSPÓLPRACY TRANSGRANICZNEJ RZECZPOSPOLITA POLSKA – REPUBLIKA SŁOWACKA 2007- 2013

SPIS TREŚCI

- Raport roczny Programu za 2012 rok zatwierdzony przez Komisję Europejską;
- Trwają prace nad programem polsko-słowackiej współpracy transgranicznej 2014-2020;
- Rozpoczęła się realizacja nowych projektów;
- Dzień EWT
- Kolejne projekty chwalą się rezultatami;
- Co w mikroprojektach piszczy
- Nowi pracownicy WST

Przekazujemy Państwu kolejny newsletter Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska-Republika Słowacka 2007-2013. Życzymy przyjemnej lektury.

Zespół WST

RAPORT ROCZNY PROGRAMU ZA 2012 ZATWIERDZONY PRZEZ KOMISJĘ EUROPEJSKĄ

Komisja Europejska zatwierdziła Raport Roczny za 2012 rok z postępów realizacji Programu. Raport zawiera najważniejsze informacje na temat postępów rzeczowych w realizacji Programu, informacje finansowe, informacje dotyczące podziału wykorzystania funduszy, a także analizę postępów we wdrażaniu Programu. Obrazuje również w jaki sposób realizowane projekty wpisują się w strategiczne cele i założenia Programu oraz jakie przyniosły dotychczas rezultaty. Realizacja założeń Programu została pokazana przez pryzmat konkretnych działań realizowanych w konkretnych projektach. Raport dostępny jest na stronie internetowej Programu www.plsk.eu w górnej zakładce „O Programie”. Zachęcamy do lektury.

PL-SK
2007-2013

... partnerstwo dla wspólnego rozwoju ...

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

TRWAJĄ PRACE NAD PROGRAMEM POLSKO-SŁOWACKIEJ WSPÓLPRACY TRANSGRANICZNEJ 2014-2020

W połowie września br. w Tatrzańskim Matliare na Słowacji odbyło się kolejne spotkanie Grupy Roboczej do spraw przyszłego programu polsko-słowackiej współpracy transgranicznej. Grupa omawiała propozycje działań, jakie mogłyby być realizowane w wybranych dla nowego programu celach tematycznych, zagadnienia związane z realizacją mikroprojektów oraz sposobu prowadzenia naborów projektów. Trwają już także prace ekspertów zajmujących się przygotowaniem części strategicznej nowego programu. Kolejne spotkanie Grupy, podczas którego omawiane będą kwestie związane z systemem wdrażania nowego programu planowane jest na listopad br.

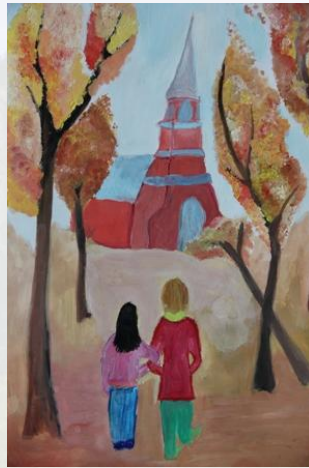
ROZPOCZĘŁA SIĘ REALIZACJA NOWYCH PROJEKTÓW

W ostatnim kwartale podpisane zostały umowy o dofinansowanie i rozpoczęła się realizacja dwóch nowych projektów na polsko-słowackim pograniczu. To projekt Gminy Miasta Sanoka „Poprawa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej w Sanoku i Medzilaborcach” oraz projekt Muzeum Podkarpackiego w Krośnie „Dziedzictwo archeologiczne regionów szansą na rozwój turystyki”. Celem pierwszego z nich jest dostosowanie transgranicznej infrastruktury turystycznej i sportowo-rekreacyjnej do potrzeb zarówno mieszkańców, jak i turystów. W ramach drugiego z projektów powstaną nowe atrakcje turystyczne - w Trzcinicy po polskiej stronie granicy wybudowana zostanie platforma widokowa, zaś w Hanuszowcach na Słowacji stanie skansen archeologiczny. Platforma widokowa zlokalizowana będzie na terenie już istniejącego Skansenu Archeologicznego Karpacza Troja. Jej wysokość sięgać będzie 44 m, zaś poziom obserwacyjny dostępny dla turystów znajdować się będzie na wysokości 38 m. Przy dobrej pogodzie i odpowiedniej przejrzystości powietrza turyści będą mogli dostrzec nawet odległe o ponad 100 km pasmo Tatr. Z kolei niewielki skansen archeologiczny w Hanuszowcach będzie prezentował rekonstrukcje budownictwa mieszkalnego i obronnego, których zakres chronologiczny sięga od epoki kamienia po średniowiecze.

DZIEŃ EWT

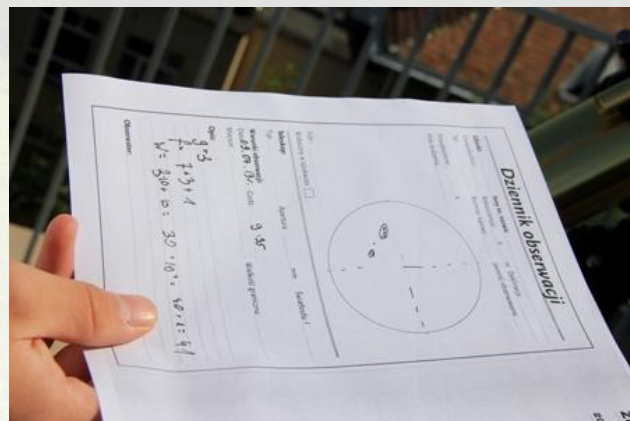
Już po raz drugi, 21 września w całej Europie obchodzony był Dzień Europejskiej Współpracy Terytorialnej. Tego dnia, a także w tygodniu poprzedzającym oraz następującym odbywa się wiele różnych wydarzeń, których celem jest jeszcze większe zbliżenie sąsiadów i pokazanie rezultatów wspólnych projektów na różnych europejskich granicach. W ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska-Republika Słowacka 2007-2013 pod hasłem Dnia EWT zorganizowane zostało w czerwcu wydarzenie roczne Programu czyli cykl gier miejskich. Również w ramach Dnia Europejskiej Współpracy Terytorialnej zorganizowany został konkurs plastyczny „Kolorowe pogranicze” i właśnie ukazał się kalendarz Programu na rok 2014 z wybranymi pracami obrazującymi ideę polsko-słowackiej współpracy oraz przedstawiającymi niektóre z projektów realizowanych w ramach Programu. Wszyscy, których prace znalazły się w kalendarzu otrzymają w najbliższym czasie kalendarze pocztą. Poniżej prezentujemy kilka wybranych prac, z tych, które będą nam towarzyszyć przez najbliższy rok.

**PROGRAM WSPÓLPRACY TRANSGRANICZNEJ
RZECZPOSPOLITA POLSKA - REPUBLIKA SŁOWACKA 2007 - 2013**

KOLEJNE PROJEKTY CHWAŁĄ SIĘ REZULTATAMI

Kolejne projekty zakończyły realizację i mogą pochwalić się rezultatami. Projekt „Karpackie Niebo. Rozwój produktów turystycznych związanych z astronomią na terenie polsko-słowackiego pogranicza” nie tylko zaszczylił zamilowanie do gwiazd w kolejnych młodych ludziach, ale przede wszystkim umożliwił im realizowanie astronomicznych pasji. Wydawałoby się, że podczas wakacji młodzież chce być jak najdalej od książek i nauki – ale nie tych o astronomii. Młodego pasjonata „złapaliśmy na gorącym uczynku” w jeden z wakacyjnych dni w Jaśle.

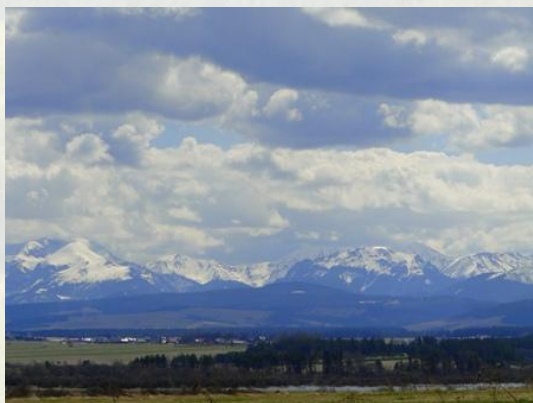

Na własne oczy przekonaliśmy się także, jak ogromna jest różnica między nocnym niebem w mieście (niebem zanieczyszczonym światłem), a niebem choćby w obserwatorium w Roztokach. Coś, co wydawało nam się być chmurką, okazało się Mleczną Drogą w pełnej krasie. Zdecydowanie też nasze podejście do astronomicznego sprzętu nie było w pełni profesjonalne....

W innej części polsko-słowackiego pogranicza również widać efekty realizowanych projektów. Przez Lipnicę Wielką o poranku od strony Słowacji ciągnie sznur samochodów ze słowackimi tablicami rejestracyjnymi. Dojazd ułatwia im Orawska Droga, zrealizowana przez Województwo Małopolskie w ramach projektu o takim samym tytule. Zmodernizowane przejście graniczne w Winiarczykówce stanowi wygodną alternatywę dla przejścia granicznego w Chyżnem. A przy dobrej pogodzie trasa dodatkowo oferuje przepiękne widoki.

CO W MIKROPROJEKTACH PISZCZY

Nowe atrakcje na polsko-słowackim pograniczu szykują także mikroprojekty, które właśnie rozpoczęły realizację. Mają być efektem między innymi mikroprojektu „Rytmy przyrody. Innowacyjne produkty turystyki przyrodniczej w Arboretum w Bolestraszcach”. Arboretum chce przedłużyć sezon turystyczny także na te mniej atrakcyjne pory roku jak jesień i zima. Chce także zwrócić uwagę na to, że w otaczającej nas przyrodzie ważne są rytmy jej funkcjonowania – czas rośnięcia, ale też czas odpoczynku, i że naturalne rytmy przyrody są zakłócane przez czynniki cywilizacyjne, których nie dostrzegamy, choć nieraz są bardzo widoczne – sztuczne, niepotrzebne światło, hałas nie pozwalający na odpoczynek, czy też wzrost temperatur zakłócający pory roku.

Podobnie edukacyjny wydzwitek ma też rozpoczęty na Górnjej Orawie i w rejonie Babiogórskiego Parku Narodowego mikroprojekt „Przyrodniczymi zakątkami Orawy”. W ramach mikroprojektu utworzona zostanie edukacyjna trasa „Przemiany lasu”, pokazująca jak las się zmienia. Różnorodność ekosystemów leśnych w regionie i ich przyrodnicza wartość będzie przedmiotem działań edukacyjnych „Nie każdy las jest taki sam”. Wydany zostanie podręcznik dla nauczycieli o takim samym tytule.

Na edukację, a konkretnie wykorzystanie energii odnawialnych stawia również mikroprojekt „Polsko-słowacka akcja edukacyjna: *Energia jutra* – czyli jak dbać o środowisko i mądrze wykorzystywać siły przyrody”, realizowany przez Fundację Ludzie-Innowacje-Design. Partnerzy projektu proponują innowacyjną formułę umożliwienia dzieciom udziału w mobilnych multimedialnych warsztatach o tematyce ekologicznej.

W Łutynie w Kraju Preszowskim rozpoczyna się natomiast drugi etap projektu budowy skansenu drewnianych miniatur kościołów słowacko-polskiego pogranicza. W mini skansenie ma stanąć kolejnych dziesięć miniatur.

W ramach realizowanych projektów do końca roku szykuje się też wiele ciekawych wydarzeń:

- 27 października 2013 roku na historycznym rynku w Bardejowie odbędzie się uroczysty koncert z okazji rocznicy podpisania umowy o współpracy między Województwem Małopolskim a Krajem Preszowskim. Po stronie polskiej taki koncert odbył się 21 września w Muszynie;
- w październiku warto też odwiedzić Ośrodek Naukowo-Dydaktyczny Bieszczadzkiego Parku Narodowego w Ustrzykach Dolnych. W ramach mikroprojektu „Międzynarodowy Rezerwat Biosfery Karpaty Wschodnie-nasze wspólne dziedzictwo” prezentowana będzie tam wystawa fotograficzna promująca bogactwa przyrodnicze i krajobrazowe Bieszczadzkiego Parku Narodowego i Parku Narodowego „Poloniny”;

- na październik jest również planowane otwarcie wspomnianego wyżej chodnika edukacyjnego „Przemiany lasu”;
 - w grudniu Regionalna Izba Handlu i Przemysłu w Bielsku-Białej organizuje konferencję „Nowe produkty ruchu turystycznego na pograniczu polsko-słowackim”;
 - również w grudniu, w Galerii Rękodzieła w Odrzechowej, w ramach mikroprojektu „Tematyczne wioski pogranicza polsko-słowackiego” otwarta zostanie wystawa rękodzieła twórców słowackich i polskich;
- Jak to w grudniu, nie może zabraknąć wydarzeń kulturalnych związanych ze Świętami Bożego Narodzenia. Na kolędy z Orawy zaprasza 15 grudnia Dom Kultury w Trstenie. Bożonarodzeniowe tradycje z obu stron granicy prezentowane będą także 15 grudnia w Domu Kultury w Niżnej.

NOWI PRACOWNICY WST

We wrześniu dwóch nowych pracowników dołączyło do zespołu Wspólnego Sekretariatu Technicznego. Anna Giermańska przejmie opiekę nad Projektem Parasolowym i docelowo będzie pracować w oddziale WST w Rzeszowie. W Krakowie, jako specjalista do spraw finansowych, pracować będzie natomiast Miloš Meričko. Dane kontaktowe do nowych pracowników WST można znaleźć na stronie internetowej Programu w zakładce Kontakt.